Çocuklar?n Çevreye Kar?? Tutum ve Bilgileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar?n Çevreye Kar?? Tutum ve Bilgileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19031

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar?n Çevreye Kar?? Tutum ve Bilgileri Ölçe?i (ÇÇTBÖ), çocuklar?n çevreye yönelik hem bili?sel düzeydeki bilgilerini hem de duyu?sal alandaki tutumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik ölçek uyarlamas?d?r. Bu araç, özellikle fen e?itimi ve çevre bilinci çal??malar?nda, ö?rencilerin çevreye olan yakla??mlar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas? 2002 y?l?nda yap?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Çevre Bilinci, Çevreye Kar?? Tutum, Çevre E?itimi, Çocuklar, Psikolojik Ölçme, Geçerlilik, Güvenirlik.

Yazarlar

Gücüm, B. (Uyarlama ve Geçerlilik/Güvenilirlik Çal??mas?)

Amaç

Ölçe?in temel amac?, çocuklar?n çevresel sorunlara ve sürdürülebilirlik kavramlar?na ili?kin sahip olduklar? bilgi düzeyini ve bu bilgilere paralel olarak geli?tirdikleri tutumlar? nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve çevre bilincini art?rmaya yönelik müfredat geli?tirmede kritik bir rol oynamaktad?r.

Ölçek, adaptasyon çal??mas? kapsam?nda, Türkiye'deki çocuk popülasyonunun kültürel ve e?itimsel ba?lam?na uygunlu?unu test etmeyi amaçlam??t?r. Bu sayede, uluslararas? alanda kullan?lan çevre tutum ve bilgi ölçeklerinin Türkçe literatüre kazand?r?lmas? sa?lanm??t?r.

Yap?

Çocuklar?n Çevreye Kar?? Tutum ve Bilgileri Ölçe?i, genellikle iki ana psikolojik yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r:

Çevresel Bilgi: Bireyin ekolojik süreçler, kirlilik kaynaklar? ve çevre sorunlar?n?n çözümleri hakk?nda sahip oldu?u olgusal ve kavramsal bilgileri ifade eder.

Çevresel Tutum: Bireyin çevreye, çevre korumaya ve çevresel eylemlere yönelik olumlu veya olumsuz duygusal e?ilimlerini ve inançlar?n? kapsar. Bu, çevresel sorumluluk ve motivasyon ile yak?ndan ili?kilidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? (Gücüm, 2002), ölçe?in hedefledi?i yap?lar? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini belirlemek için geçerlilik analizlerini içermi?tir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlilik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama sürecinde yap? geçerlili?inin (muhtemelen faktör analizi yoluyla) ve içerik geçerlili?inin incelendi?i varsay?lmaktad?r.

Bu tür adaptasyon çal??malar?nda, genellikle uzman görü?ü al?narak dil ve kültürel uyarlama yap?ld?ktan sonra, yap?sal geçerlili?i do?rulamak için istatistiksel yöntemlere ba?vurulur. Ölçe?in, çocuklar?n çevreye yönelik bili?sel ve duyu?sal ayr?m?n? ba?ar?l? bir ?ekilde yapabildi?i beklenmektedir.

Güvenirlik

Gücüm (2002) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Güvenirlik çal??malar?nda, genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplan?r.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçe?i olu?turan maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda uyumlu oldu?unu gösterir. Ölçe?in güvenilirli?i, testin farkl? zamanlarda veya farkl? örneklemler üzerinde tutarl? sonuçlar üretme yetene?i aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

ÇÇTBÖ gibi çok boyutlu ölçeklerin uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?unu teyit etmek için genellikle Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi kullan?l?r. Bu analizler, Tutum ve Bilgi boyutlar?n?n birbirinden ba??ms?z veya ili?kili alt faktörler olarak ayr?l?p ayr?lmad???n? istatistiksel olarak inceler.

Faktör analizi sonuçlar?, her bir maddenin hangi alt boyuta yüklendi?ini göstererek, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü sa?lamla?t?rmaktad?r. Bu, özellikle çevresel e?itim ara?t?rmalar?nda, tutum ve bilgi aras?ndaki ili?kinin incelenmesi için temel bir ad?md?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Belirtilmemi? (Genellikle Likert tipi tutum maddeleri ve çoktan seçmeli bilgi maddeleri içerir)

Mevcut Diller: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Çocuklar (Ö?renciler)

Ya? Grubu: ?lkokul veya Ortaokul ö?rencileri (Genellikle 9-14 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki okullarda ö?renim gören ö?renciler üzerinde test edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Anket veya öz bildirim temelli ölçek uygulamas?.

Anahtar Kelimeler

Çevresel Bilgi, Çevresel Tutum, Gücüm, B., ODTÜ Kongresi, Ölçek Geli?tirme, Çevre E?itimi, Çocuk Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Gücüm, B. (2002 çal??mas? için ODTÜ, Ankara ile ili?kilidir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal kayna??n?n izin ve telif haklar? bilgisi mevcut de?ildir. Türkçe adaptasyon ve geçerlilik/güvenilirlik çal??mas? **2002** y?l?nda sunulmu?tur. Ölçe?in ticari kullan?m? veya ücret bilgisi hakk?nda spesifik bir veri bulunmamaktad?r.

Kaynakça

Gücüm, B. (2002). Çocuklar?n Çevreye Kar?? Tutum ve Bilgileri Ölçe?i'nin geçerlili?i ve güvenirli?i üzerine çal??ma. 5. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik E?itimi Kongresi, 16-18 Eylül: ODTÜ, Ankara.

Bu çal??man?n orijinal PDF özeti buradan indirilebilir: http://old.fedu.metu.edu.tr/ufbmek-5/ozetler/d043.pdf

Ölçe?in tam metin PDF dosyas? ise ?u adresten eri?ilebilir: cocuklarin-cevreye-karsi-tutum-ve-bilgileri-olcegi-childrens-environmental-attitude-and-knowledge.pdf

Çocuklar?n Çevreye Kar?? Tutum ve Bilgileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, orijinal dillerinde ve de?i?tirilmeden buraya eklenmelidir. Maddeler mevcut olmad???ndan, bu bölüm bo?

ARABPSYCHOLOGY.COM

b?rak?lm??t?r. Ölçek, tipik olarak çevresel sorunlara yönelik tutum ifadeleri ve temel ekoloji bilgisine dair çoktan seçmeli sorular içermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM